

Alla Tider's

Smått & Gott i Hamrångebygden
Tel till red. 073-181 40 90

Nummer 2 Årgång 17
Februari 2020

NU RESTAURERAS VÅR KYRKA - INVIGNING VÅREN/HALVÅRS- SKIFTET 2021

Innehåll i månadens Alla Tider's

- sid 2 Tankar om
- sid 3 Invigningen av vår nyrestaurerade kyrka skjuts upp till nästa år
- sid 4-5 Hamrångebygdens Företagare - åkerierna
- sid 6 Mera från Hamrångegruppen
- sid 7 Gävle kommun säljer Fyren - ABF köper
- sid 8-9 Norrsundets Arbetarteaterförening 40 år!

Tankar om

För snart femtio år sedan sändes en TV-serie som hette Hem till byn och säkert kunde många av oss som var med då nicka instämmande i mycket som hände i den lilla byn på landsbygden. Lantbrukets rationalisering som slog ut många små gårdar och där lantbruksnämndens tjänstemän föga var några pedagoger, när de hälsade på i stugorna. Lanthandelns kamp för överlevnad, småföretagandets villkor, arbetstillfällena och människors olika förutsättningar.

Nu har serien repriserats och det har varit trevligt att återknyta bekantskapen med alla profiler, som manusförfattaren Bengt Bratt så väl lyckades presentera. I backspeglarna kan vi se att landsbygdens förutsättningar förändrats sedan dess, en del i positiv riktning, för allt var inte bättre förr, men då som så ofta nu fick landsbygden stå tillbaka för den urbanisering som pågick. Men kanske är ett trendbrott på gång? För första gången är utflyttningen från Stockholm större än inflyttningen och kanske är det så att människorna själva måste visa att de vill bosätta sig på landsbygden. Kanske är det först då, som politiken också ändrar inriktning? Jag gläds i alla fall åt alla unga familjer som stannar kvar eller återvänder och alla som väljer att köpa ett hus i Hamrådebygden istället för stan. Vi behöver dem, men också skapa de rätta förutsättningarna.

Och jag tror också det är viktigt att nya människor flyttar in, kommer med nya synsätt och infallsvinklar. Ser vår bygd, våra tillgångar med ett utifrånsperspektiv. Se bara vad som hänt genom Sällskapet Rudan, som inflyttade Kalle Boman och Anna Sohlman tog initiativ till. Det engagemang de skapat har redan resulterat i ett flertal verkligt fina utställningar, där deltagarna med kameran som verktyg synliggör Hamrådebygden, dess historia, människor och tillgångar på ett fantastiskt sätt. Ett arbete som också fortskrider med olika teman och som ska bli spännande att följa.

En annan inflyttare är Bert Vestergård. Bördig från Norrsundet som återvänt. Han har engagerat sig inte bara i bygdeutveckling utan också startat upp musikkvällar med klassisk musik. Erkänner gärna att det är en genre jag själv inte ägnat så stort intresse, men med den kunskap han förmedlar, inte bara om själva musiken utan också om dess kompositörer, musiker och artister, liksom historia om hur och varför musiken kommit till, vad den vill berätta, så har genren fått en helt annan innebörd. Man lyssnar med nya öron.

Det är lätt att bli hemmablind, jantelagen styr också gubbevars, för inte ska väl vi tro att vi är och nåt. Men det är vi ju. Se bara vad 40-årsjubilerande Norrsundets Arbetarteaterförening åstadkommit. Deras historia kommer du för övrigt att under jubileumsåret kunna ta del av på olika sätt. Och tänk vad många krafter, ett rikt föreningsliv och många företagare bidrar med.

Människor som du och jag.

Det kan bli förändringar, javisst, men utan förändringar blir det heller ingen utveckling. Och det vill vi ju ha, eller hur?

Lev väl!

Marianne

Vi har hjälpt företag med trycksaker i 50 år. Under den här tiden har vi samlat många värdefulla kunskaper och erfarenheter. Nyttiga lärdomar som vi nu använder för att serva dig på allra bästa sätt.

Låt oss sköta dina tryckuppgifter – effektivt och med stor omsorg!

Jonas Brodin: 026-66 25 19, jonas.b@gavleoffset.se

Martin Hedberg: 026-66 25 06, martin.h@gavleoffset.se

Joel Wallman: 026-66 25 05, joel.w@gavleoffset.se

Tredje Tvärgatan 5 • SE-802 84 Gävle • Tel. +46 (0)2666 25 00 • www.gavleoffset.se • info@gavleoffset.se

Annonsbokning, priser mm

Annonsbokning 2020, senast den 5:e varje månad

Utgivningsdagar

24 januari, 21 februari, 27 mars, 24 april,

22 maj, 12 juni, 21 augusti,

25 september, 23 oktober, 20 november, 18 december

Annonspriser

1/1 sida kostar	5789:-	1/8 sida kostar	889:-
1/2 sida kostar	2989:-	1/16 sida kostar	489:-
1/4 sida kostar	1589:-	Föreningsnotiser	200:-

Samtliga priser exkl moms.

**HELÅRSANNONSERA I ALLA TIDERS
OCH DU FÅR EN MÅNAD I RABATT**

**En helårsprenumeration till någon utanför
Hamrådebygden kostar 360 kronor**

Annonsbokning och annonsmaterial

Kontakta Textmakeriet:

Oskar Björnklos väg 1, 817 40 Bergby

E-Post: marianne@textmakeriet.se

Tel 073-181 40 90

TORGETANNONSER FÖR PRIVATPERSONER

Högst 50 ord Pris 80:-

Dagens Ros - Grattis - Tack - Köpes - Säljes

Skicka E-post till marianne@textmakeriet.se

eller ring 073-181 40 90.

Ansvarig utgivare och redaktör: Marianne Lundqvist

Layoutproduktion: Kenny Kilmore

Tryckeri: Gävle Offset

Allt material i tidningen är skyddat enl. upphovsrättslagen.

Politiskt oberoende

Alla Tider's på webben hamrange.se – hamrange.se – axmar.nu

Invigningen av vår nyrestaurerade kyrka skjuts upp till nästa år

Den ursprungliga tidsplanen för öppnandet av kyrkan efter den restaurering som nu pågår var att det skulle ske vår/försommar i år, men nu skjuts tidsplanen fram.

Invigningen kommer istället att ske någon gång under vår/halvårsskifte 2021.

Komminister Clara Bergel-Jansson - Vi kommer att få en jättefin kyrka när renoveringen är klar

– Anledningen är, att för att undvika rivning av inredningen ännu en gång, så väljer vi istället att samtidigt göra även de restaureringsarbeten som var planerade att göras senare, säger pastoratets kyrkoherde Daniel Andrén.

Den ursprungliga planeringen var ombyggnation av kyrkan interiört, bl a flytt av predikstolen till ursprunglig plats längre fram i kyrkan, att bänkplatser tas bort för att ge plats åt ett kök och serveringsutrymme längst ner i kyrkan, samt installation av bergvärme och isolering av tak och golv. Samtliga golvbrädor spantas och ytterligare fönsterbågar med isolerglas sätts in. Tillkommer gör förbättringsarbeten och målning av väggar och tak liksom all inredning inklusive bänkar.

– Som det är tänkt återgår vi till den gamla färgsättningen, men växlar ytor, så att där det tidigare var ljus färg, blir det nu mörk och tvärtom, vilket ger hela kyrkan ett ljusare intryck, tillägger han.

Arbetena hittills fortskrider planligt enligt kyrkorådets ordförande Sten Öberg.

– Och vi kommer nu att söka ytterligare kyrkoantikvariska medel för de arbeten som görs under nästa år, säger han.

Kyrkoantikvariskt stöd är statliga medel, som fördelas ut till stiftet, varur pastorat och församlingar sedan kan söka pengar till olika ändamål. Restaureringen av Hamrånge kyrka var ursprungligen beräknad till 12 miljoner, varav medel kan beviljas i olika procentsatser och betalas ut efter avslutat arbete. Kostnader därutöver får pastoratet själv stå för.

Det är en både omfattande och genomgripande restaurering som nu görs av Hamrånge kyrka interiört. Det är över 80 år sedan sist (1934) och den kommer nu att inte bara ge sina besökare en till nutid mer anpassad kyrkolokal, utan genom de energibesparande åtgärderna också möjliggöra öppethållande av kyrkan året om.

– Så de åtgärderna ser vi inte som en kostnad utan en investering som sparar kostnader inför framtiden, säger Daniel Andrén.

Gläds åt de arbeten som nu genomförs gör förstås också församlingens komminister Clara Bergel-Jansson.

– Nu kommer vi att få en jättefin kyrka för överskådlig framtid, säger hon.

Predikstolen har flyttats till ursprunglig plats

Golvet har isolerats, förberetts för bergvärme och nu ska de spontade brädorna läggas på plats

Kyrkorådets ordförande Sten Öberg - Med de energibesparande åtgärderna vi nu gör kommer kyrkan att kunna användas året om.

Kostnads kalkylen på 12 miljoner kommer inte riktigt att hålla, men i gengäld blir nu Hamrånge kyrka helt genomrenoverad, säger kyrkoherde Daniel Andrén.

Text och foto: Marianne Lundqvist

HAMRÅNGE GRUPPEN

VI BJUDER PÅ FIKA

Årsmöte

Fyren, Norrsundet

Tisdag den 3 mars, kl. 1800

Sedvanliga årsmötesförhandlingar

Efter fiket blir det: **Månadsmöte**

Landsbygdsutveckling: Inlämning av förslag i projektet

Rapporter från arbetsgrupperna

Se även: www.hamrange.se

Alla med intresse för Hamrångebygdens utveckling är välkomna. Inget särskilt medlemskap krävs

Lördag den 14 mars, kl 15.00.

Årsmöte på Träffpunkten

Efter sedvanligt korta årsmötesärenden serveras fika. Erling Flodman besöker mötet och berättar, utifrån sin släktforskning, historien om bönderna och lotsfamiljen Axner från Sundsmar/Gåsholma samt om Sundsmarsgården, som idag står på Hembygdsgården

Välkomna, både nuvarande och blivande medlemmar!

Hamrångebygdens Företagare

Företagare på väg – den här månaden hälsar vi på hos åkerierna

Hamrångeexpressen Glenn Nordin Åkeri AB

På Lötvallen hittar vi Hamrångeexpressen Glenn Nordin Åkeri AB.

Numera är det sonen Jeff som har tagit över ansvaret, även om förstås också Glenn, som startade företaget 1986, finns med.

– Utan hans erfarenhet och kunskaper hade jag nog inte tagit över, säger Jeff.

Gymnasievalet Transport var självklart för honom, säger han, även om han sen inledde sin bana som lastbilschaufför med att köra timmerbil åt ett annat åkeriföretag på orten – Ödmårdens Skogstransporter AB.

– Där körde jag i drygt fem år innan jag klev in i pappas åkeri som förare.

Företaget flyttade till Lötvallen för några år sedan i samband med övertagandet av Jan Östmans Åkeri. I och med det företagsköpet ökade antalet fordon till tre och utöver Jeff och Glenn fanns då ytterligare en anställd. Bilarna körde transporter inom bygg- och anläggning i Gävleområdet, men även runtom i länet.

Idag har två av bilarna sålts av och Jeff kör själv den bil som finns kvar. Med samma typ av körningar och fasta kunder som tidigare, men nu med koncentration i och kring Gävle.

– Tyckte det kändes mer lagom för mig att trappa ner, sen jag tog över ansvaret.

Och en av anledningarna är förstås också 14 månader gamle sonen Herman.

– Det har liksom blivit andra saker som är viktigare nu än att bara köra lastbil, skrattar han.

Ödmårdens Skogstransporter AB

På planen invid Bohllins Rör i Bergby står timmerbilar med namnet Ödmårdens Skogstransporter AB uppställda.

Det är ett lokalt företag med en över 60 år lång historia. Det startades 1958 av Erik Andersson i Häckelsäng. Hette

Jeff Nordin, innehavare av Hamrångeexpressen Glenn Nordin Åkeri AB

då Erik Anderssons Åkeri och var redan från början inriktat på skogstransporter. Sonen Stefan klev in som chaufför och när fadern gick bort 1986 övertog han rörelsen.

Ödmårdens Skogstransporter AB har sina bilar uppställda invid Bohllins Rör i Bergby

Åkeriföretaget har med åren utvecklats och i bilparken idag finns fyra timmerbilar. Antalet anställda är nio och arbetsområdet är norra Gästrikland och Hälsingland med för närvarande Stora som största uppdragsgivare.

Ödmårdens Skogstransporter AB har numera två nya delägare; Stefans dotter Maria Flodin och Robert Olsson från Ockelbo.

Bohllins Transport AB

Ett ungt företag med unga ägare, bröderna Oscar och Emil Bohlin.

– Farsan var förebilden. Han hade drivit åkerirörelse, men vi startade ett helt nytt företag 2011, berättar de.

Sitt säte har företaget i Totra, där Oscar också bor, medan Emil bor i Hamrångefjärden.

De startade upp med en jumbotrailer och utökade sedan med skåpbilar och VTL-bil (vägtransportledare). Körde allt från fisk och dryckesvaror till massa och virke.

Med trailern körde de i hela Sverige, men även övriga Norden och ibland blev det resor ända ner till Italien.

– Men den nya trailern, som är längre, är bara tillåten i Sverige och Finland.

Som mest har sex bilar ingått i företaget. Idag finns en trailer, en skåpbil, en varningsbil och en grävmaskin i rörelsen.

– Man får anpassa bilpark och maskiner allteftersom, säger Oscar.

Grävmaskinen, stationerad i Stockholm, är Oscars område, medan Emil kör varningsbil. I övrigt finns fem anställda varav tre är från Hamrånge; Leif Bohlin, Alex-

Ägarna av Bohllins Transport AB, Oscar och Emil Bohlin, flankeras av två av de anställda Robert Nordin och Alexander Forsgren

ander Forsgren och Robert Silén.

Bohlins Transport AB har uppställningsplats för sina fordon tillika verkstad på industriområdet hos Colabit Oil AB.

Hagsta Transport AB det nyaste åkeriet

- Egentligen Oscars fel, skrattar innehavaren Johan Eriksson.

De två gick Transport-teknisk linje i gymnasiet tillsammans och när Bohlins Transport AB skulle avyttra en av sina bilar, så puffade

Oscar på Johan, som ursprungligen kommer från Jäderfors, att köpa bilen och starta eget företag.

Det var 2017 och därefter har utvecklingen gått snabbt

Johan Eriksson tillsammans med en av sina anställda Tomas Bengtsson

för Johans företag. Flyttade till Hamrånge och Lötvalen även han och har också sina bilar stationerade på industriområdet i Norrsundet.

Idag ingår sex skåpbilar och en VTL-bil i bilparken och han har 14 anställda. De kör på treårskontrakt med och på uppdrag av Lastbilscentraler åt företag som Ahlsellkoncernen och Swedol.

– Vi kör lasten till terminaler som sedan lastas om för transport till olika byggarbetsplatser.

Åkeribranschen är en kapitalkrävande bransch. Priset på en ny skåpbil med släp är cirka 3 miljoner. De tuffaste utgifterna är ändå dieselkostnaderna, säger både bröderna Bohlin och Johan Eriksson.

– För mina bilar, som går mellan Hallsberg och Luleå ligger månadsnotan för diesel på cirka 700 000 kronor, säger Johan.

Och de tror det blir svårt att ersätta dieseldrivna bilar med batteridrivna.

– Bara batterierna blir nog så tunga, att det i godkänd totalvikt inte skulle finnas utrymme för mycket till last.

Text och foto: Marianne Lundqvist

Gävle begravningsbyrå

Den lilla begravningsbyrån med det personliga engagemanget

Anna Jupither Berg

Kontakta oss för personlig hjälp i en svår stund

026 – 10 71 00

www.gavlebegravningsbyra.se

Mera från Hamrångegruppen

En snar lösning på va-frågan är avgörande för eventuella byggnationer i bygden, men någon information om utökad kapacitet vid vattenverket i Totra, det kunde inte presenteras vid februarimötet.

Gästrike Vatten skulle bygga om vattenverket i Totra för att därigenom utöka kapaciteten och få en bättre vattenkvalité och besked om resultatet väntades i början av året.

– Men tyvärr har det hittills varit omöjligt att få något svar från Gästrike Vatten, sa Kjell-Urban Näs, som ingår i Hamrångegruppens vattengrupp.

– Och den slutliga lösningen på va-frågan ser inte ut att bli verklighet förrän tidigast 2025.

Alla Tider's har också varit i kontakt med Gästrike Vatten i frågan som då svarat att projektet med ombyggnation har startat och skall pågå under 2020. Om och hur många ytterligare anslutningar utöver de 100 det redan finns utrymme för, som ombyggnationen kan resultera i kan Gästrike Vatten inte säga något om förrän den nya beredningen är driftsatt och utvärderad.

Va-frågan är ett hinder även för de kooperativa hyresrätter som föreningen Hamrångebygden Byggemenskap kooperativ hyresrättsförening arbetar för.

– Bostadsbyggandet är något av en ödesfråga för bygden och därför är det så viktigt att den frågan blir löst, sa Karin Åberg.

Föreningen har idag 15 medlemmar, men vem som helst, som vill stödja föreningen kan bli medlem.

– Årsavgiften för medlemskap är 100 kronor och förpliktigar inte till annat än att stödja föreningen. Och avgiften betalas tillbaka om och när man inte längre vill vara med.

Föreningen arbetar vidare med markfrågan och kommer även fortsättningsvis att ha kontinuerlig dialog med kommunen.

Gång- och cykelväg längs Totravägen mellan Totra och Bergby har varit ett önskemål, men som ser ut att bli svårrealiserat, sa Therese Metz, kommunalråd för MP.

– Det är Trafikverket, som ansvarar för sträckan och därifrån finns, enligt uppgifter jag fått, inget intresse av att förvärva mark och iordningsställa gång- och cykelväg.

– Kanske kan istället Bergbyvägen bli aktuell att kompletteras med gång- och cykelväg?

Bergbyvägen är en enskild väg, men flitigt använd som genomfart för biltrafik mellan Hamrångefjärden och Bergby (även för olika transporter och biltrafik till och från Gävle). Den är också skolväg för många elever.

En annan trafikfråga är gång- och cykelvägen mellan väg 583 och upp mot Hagsta. Där finns behov att få den förlängd ända fram mot Rasta Hagsta liksom att busshållplatsen väster om E4 förläggs till restaurangen, då utrymme helt saknas för gående på bron över E4. Ett förhållande som även råder i Hamrångefjärden på sträckan från busshållplatsen till en bit norr om järnvägs korsningen, liksom för avstigande bussresenärer att ta sig till gång- och cykelvägen längs Norrsundsvägen.

Röjning ska ske för trygghet och trivsel runtom i bygden och vid mötet efterlystes röjning på området intill sjön vid Gräsharsbacken i Hamrångefjärden för att ge bättre utsikt över sjön.

Det informerades även att flaggor kommer att sättas upp på Wijtorget i Bergby. En bygdeflagga med Hamrånge sockensigill, som alltid kommer att sitta uppe, samt en flaggstång med vimpelflagga, som byts ut till svenska flaggan under de allmänna flaggdagarna. Även fasadflaggor är beställda, men ännu inte bestämt var de ska sättas upp.

Gavlegårdarna bidrar med medel medan Hamrångegruppen kommer att ansvara för flaggorna.

Beträffande planerna för Axmarbruk, som Aja Axlund informerade om, se artikel i kommande nummer av Alla Tider's.

Text: Marianne Lundqvist

Du som vill stödja Hamrångebygden Byggemenskap kooperativ hyresrättsförening kan sätta in årsavgiften 100:- kronor på bankgiro 5397-9803

BEJLUND Entreprenad AB
Jim Lundkvist

- Va-arbeten
- Dräneringar
- Markplanering
- Vägbyggen
- Trailing
- Transporter med bil och släp
- Totalentreprenad husgrunder
- Försäljning av grusmaterial, sand, matjord

Tel. Jim Lundkvist 070-399 17 68 Dennis Lundkvist 070-322 11 83
E-post: bejs@telia.com

Annelie Samuelsson's salong

Järnvägsgatan 4, Norrsundet
Jag finns på salongen måndag-fredag
Nu finns också Victoria här tisdag-torsdag
Förboka din tid på tel. 070-226 39 87
vardagar mellan 10 och 18

Följ oss på Facebook - Annelie Samuelssons Salong
och Instagram annelies_salong

Gävle kommun säljer Fyren – ABF köper

Den lösningen utreds nu på uppdrag av kommunstyrelsen.

Gävle kommun vill avyttra delar av sitt fastighetsinnehav och frågan om försäljning av Fyren var uppe redan för några år sedan. Då dåligt underbyggd och som följdes av starka protester från Hamrångebygden. Nu görs ett omtag till försäljning, men där också ett förslag till lösning föreligger och som presenterades vid Hamrångegruppens senaste möte.

– Vi från Kultur & Fritid, som idag är fastighetsägare, har inte muskler och möjligheter att utveckla verksamheten i Fyren. För att få en stadigvarande lösning vill vi utreda en försäljning och har då inlett diskussioner med ABF, som ju under flera år ansvarat för verksamheten, om de kunde tänka sig att köpa fastigheten, sa kulturchef Sofia Norstedt.

Och ABF har å sin sida ställt sig positiva till den lösningen.

– Fastigheten skall köpas till ett marknadspris, pengar som vi får låna upp, men vi ser samtidigt stora möjligheter att utveckla verksamheten på ett helt annat sätt, när vi äger fastigheten och att vi därmed kan säkerställa en fortsättning, sa Torgny Jacobsson från ABF Gästrikebygden.

Visst underhåll har skett genom åren och i förslaget ingår att Kultur & Fritid påtar sig att installera ny elpanna liksom att nytt drifts- och verksamhetsbidrag årligen ska utgå. Om bergvärme ska installeras blir det i så fall en kostnad som ABF själva får stå för.

Dålig ekonomi, när Folkets Hus ägde fastigheten var, trots kommunala drifts- och verksamhetsbidrag en verklig långbänk, som slutade i konkurs. Gävle kommun – Kultur & Fritid gick då in som ägare av fastigheten med Gavlefastigheter som förvaltare och sedan 2009 har ABF ansvarat för verksamheten. Även de med årligt drifts- och verksamhetsbidrag. Ekonomin förstärktes sedan under några år genom Fas 3 och intäkter i samband med alla nyanlända som kom under den stora flyktingvågen 2015. Dessa intäktsmöjligheter finns inte längre kvar, men utöver kultur- och studieverksamhet, restaurang och Rockskolan finns numer även secondhand-butiken ReDo i verksamheten.

Att Fyren har en given plats i Hamrångebygden, det visade med eftertryck uppslutningen förra gången försäljning var uppe till diskussion. Protesterna, men också stödet för ett bevarande var mycket starkt från ordsbefolk-

ning, föreningsliv och många politiker.

Försäljningshotet togs tillbaka, frågan skulle utredas ytterligare, och som nu alltså mynnat ut i förslaget att ABF Gästrikebygden köper fastigheten och därmed utöver verksamheten också ska ansvara för förvaltningen.

Men vilka är då förutsättningarna för ABF Gästrikebygden att klara den uppgift som Folkets Hus inte maktade med?

– Visst är det en chans vi tar, men vi har lyckats väl i att förvalta Villan, som vi köpte för Rockskolans räkning och vi tror också på Fyren och den verksamhet vi har och kommer att kunna skapa, sa Torgny Jacobsson utan att närmare precisera idéerna.

– Vi finansierar redan idag till största delen vår verksamhet genom externa intäkter i form av olika projektmedel som sedan växlas upp och där ser vi möjligheter också fortsättningsvis.

Ulrica Källström, som är verksamhetschef vid ABF i Norrsundet ser också goda möjligheter till utveckling.

– Fyren är ett föränderligt hus, det har vi många exempel på genom åren, och det tror jag det även i fortsättningen kan bli. Genom samarbete med övrigt föreningsliv och olika verksamheter i bygden, men också genom att hitta nya infallsvinklar.

– Men också att se över kostnadsbiten för förvaltning och där vill vi gynna det lokala arbetskooperativet genom att köpa tjänster därifrån så långt det är möjligt.

Hon ser en utvecklingspotential av restaurangen, men där hon understryker att det då inte handlar om att bli en lunchrestaurang och därmed konkurrera med redan befintlig sådan i Norrsundet.

– Nej, någon lunchrestaurang blir det inte, restaurangen får vi utveckla på annat sätt, jag ser framför mig ett utbyte med restaurangskolor till exempel.

All verksamhet som gått plus genom åren; projekt, åtaganden, uppdrag m.m. har hela återinvesterats i Hamrångebygden på olika sätt, poängterar hon.

– Om det inte gått bra hade vi inte kunnat köpa Villan, dit alla är välkomna, ung som gammal. Vi hade inte kunnat anställa 6,5 personer eller haft fordon med service åt olika håll.

– Och vår förhoppning är att hamrångeborna ska se ABF med Fyren, Villan och ReDo som en resurs, dit alla är välkomna. Vi vill att teater, dans, musik, konserter, sammankomster och möten ska vara tillgängligt även om man bor på landsbygden.

Text: Marianne Lundqvist

Norrgrundets Arbetarteaterförening 40 år!

Den 6 februari 1980 var det premiär för arbetarspelet De bröto bygd i Fyren. Det blev uppstarten för Norrgrundets Arbetarteaterförening och början på en teaterpok som fortfarande lever kvar och som inte bara bjudit en hemmapublik på otaliga föreställningar av teater och revyer genom åren utan också blivit ett namn i andra delar av vårt land.

Föreningen firar sitt 40-årsjubileum med olika inslag under hela året. Inledningen blev ett välbesökt öppet hus i Arbetarmuseet med just De bröto bygd som tema och där många av de som var med i uppsättningen berättade om arbetarspelet, som så starkt skulle komma att sätta Norrgrundet på kartan i arbetarteatersammanhang.

Idén till ett arbetarspel byggt på boken De bröto bygd skriven av hamrångeförfattaren Per Vikberg, väcktes av Jan Westlund. Men från idé till realitet skulle det komma att ta över två år.

Det bjöds in till möten för att se om intresse fanns och en arbetsgrupp jobbade vidare.

– Det gick från mun till mun. Intresserade anmälde sig allt eftersom, för några var det tillfälligheter som gjorde att de kom med, mindes Ronnie Bäcklin.

– Men det ska väl också villigt erkännas att tvivel om vi skulle klara det hela återkom både en och två gånger under resans gång.

Han var med från allra första början och är sedan tio år tillbaka föreningens ordförande. Kan se tillbaka på en epok som, framför allt under hela 80-talet, men också nästa decennium var fylld av allt från teater till revyer och folkklustspel.

Idéerna till De bröto bygd tog form, manus skrevs av kulturjournalisten vid Arbetarbladet Karl-Henrik Sandberg, för regin skulle Erik Wesslund från Gävle svara. Och ensemblen den skulle bestå av teateramatörer från Norrgrundet.

Till Hamrånge hade nyutexaminerade prästen Bertil Murray kommit som kyrkoadjunkt och som de hade hört kunde spela gitarr, så han fick frågan om han inte kunde tänka sig att bidra med det musikaliska i arbetarspelet.

– Jag tackade ja och det har jag inte ångrat en sekund. Att få vara en del i spelet, inte minst med den gemenskap vi hade, var fantastiskt. Det öppnade också upp för mig att få kontakter i bygden utanför kyrkans värld, berättade han vid öppet hus i arbetarmuseet,

Bertil Murray skrev texten till Se hur Norrgrundet växer och tonsatte fler av sångerna som framfördes i spelet. Han ingick även i musikgruppen på scen.

Succén var ett faktum efter premiären i Fyren den 6 februari och den föreställningen kom sedan att följas av många fler. Spelades även upp i sammanhang som arbetarteaterfestival i Karlstad och vid ABF:s 60-årsfirande.

Fler teateruppsättningar har följt, även de med turnéer;

Kanonpjäsen där Anette Kullenberg stod för manus med Peter Oskarsson som regissör, och Jävla finnar skriven av America Vera-Zavala och byggd på tankar och starka känslor som vällde fram hos människorna på bruket, när massafabriken lades ner 2008.

Norrgrundets teateramatörer har bjudit på bygdehistoria från teaterscenen och bakom flera föreställningar har hemmasonen Christian Löf stått som manusförfattare. Först kom Splitvedskvinnor, om kvinnorna som arbetade på splitvedsskutorna i Norrgrundet under tidigt 1900-tal. Sedan följde 2007 I sot och aska lagd om rysshärjningarna i bygden 1721. Fyra år senare kom Djävulens kona om 1600-talets häxprocesser och 2017 en nyskriven berättelse från legenden om Stigman Sote på Ödmårdsskogen. Också den med ursprung i en bok skriven av Per Vikberg.

Men Norrgrundets teateramatörer har bjudit på så mycket mer än arbetarteater och historia. Vem minns väl inte alla höjdpunkter i otaliga revyer och folkklustspel, där de ohejdat bjöd på sig själva och roade sin publik. Totalt har det blivit 80 olika uppsättningar med i snitt 10 föreställningar per uppsättning.

Under senare år har det varit glesare på revy- och teaterscenen, däremot har det bjudits musikframträdanden med olika teman..

Allt material finns dokumenterat. Mötesanteckningar, tidningsurklipp, foton, VHS-filmer m m., dock hittills varken strukturerat upplagt eller tillgängligt för den breda allmänheten. Men nu ska materialet fram ur arkiven. Lyftas fram och synliggörs under jubileumsåret vid fortsatta träffar med olika teman i arbetarmuseet.

– Det här är historia värd att berätta och det vill vi medverka till att göra möjligt, säger Kalle Boman.

Med sin bakgrund som filmproducenter är han och Anna Sohlman två drivkrafter i Sällskapet Rudan, som har ett flertal fotoutställningar i bygden bakom sig. Nu håller de tillsammans med teaterföreningen och Norrgrundets Arbetarmuseum på att ta fram material för visning vid de kommande träffarna.

– Så alla som har foton, urklipp, kassettband, eller filmer i sina byråådor är välkomna med sitt material.

Tanken är också att alla filmer så småningom ska digitaliseras för visning på filmduk.

– Förhoppningen är att bilda en filmklubb och att allt samlat material ska kunna visas på Fyrens bioduk så småningom, säger de.

Nu fortsätter jubileumsåret med nedslag i olika produktioner av folkklustspel och revy och i sommar väntar stor jubileumsfest och folkklustspel på Ådala friluftsteater också den uppsättningen skriven av Christian Löf. Och en fotoutställning ur Arbetarteaterns arkiv finns i "bussen" på Fyren.

Text och foto: Marianne Lundqvist

Ronnie Bäcklin är ordförande i föreningen sedan 10 år tillbaka

Två verkliga veteraner inom NATF, Kurt Edin med 30 år som ordförande och Claes Horn, mångårig kassör

Christian Löf, lokal manusförfattare till flera av uppsättningarna

Leif Löfgren spelade sjömannen Skyman och Kurt Karlsson inspektor Norman i De bröto bygd

Bertil Murray var både textförfattare och tonsättare till musik tillika med i musikgruppen på scen, när arbetarspelet framfördes

HAMRÅNGE FÖRETAGARFÖRENING

**HANDLA PÅ HEMMAPLAN
– LÅT PENGARNA STANNA PÅ ORTEN!
DET GER DIG ETT STÖRRE UTBUD,
EN BÄTTRE SERVICE ÅRET OM
OCH SKAPAR FLER ANSTÄLLDA**

**OM VI ALLA HJÄLPS ÅT FÅR VI HA KVAR VÅRA
LOKALA OCH KUNNIGA AFFÄRSIDKARE OCH
VI HÅLLER VÅR BYGD LEVANDE**

Hamrangebygdens delikatesser

BERGBYKROGEN
Restaurang & Pizzeria

Kattis Hundmottagning
Akupunktur • Friskvård • Rehabilitering

Stinas Garn & Tygbod

Wendins Blommar

Bergby Salongen

**HAMRÅNGE
HANDEL**
Frys • Måltid • Rugg • Mejeri • Världslig • Färdig

NORRSUNDETS TIPS & TOBAK

**AXMAR
BRUKSCAFÉ**

**COOP
NORRSUNDET**

Trollharens Fisk
www.trollharensfisk.se

ICA
nära Bergby

**AXMARBYGGÅ
HAVSKROG**

ReDo Kopparmässen

BERGMANS FISK
Salthälsjöröden
Tel: 0207 226 61 eller 073 947 1771

**Bruksboden
Axmar**

RASTA

Annelie Samuelsson's salong

Välkomna till
HELA HAMRÅNGE BAKAR
 Onsdag 25 mars kl. 19 – 21
 Församlingshuset, Bergby

Brödförsäljning till förmån för
 Act Svenska kyrkan
 Du får gärna baka och skänka bakverk
 till försäljningen

Anders Källström från Bergby konditori visar
 baktrix och knep

Allång m.m.
 Fikaservering

VILL DU DANSA?

Det finns platser kvar i nedanstående grupper:
 Ackes Dansskola kommer till Fyren och
 lär ut BUGG på måndagar 17.30-18.30
 LET'S Dance-danser (vals, tango, cha-cha,
 samba, rulmba) 18.45-19.45

Torsdagar 18.00-19.00 är det LATINO FIT-
 NESS under ledning av Lorena Pinto Salazar

För barn och unga:
 Oscar Polania lär ut STREETDANCE FRÅN 7
 ÅR OCH UPPÅT. Fredagar 18.00-19.00
 Loreno Pinto Salazar håller i LEK OCH DANS
 för barn i åldrarna 5-7 år. Fredagar 17.00-17.50

Anmälan snarast till ABF, 070-645 73 70 eller
 mejl till ulrica.kallstrom@abf.se

ARBETARNAS BILDNINGSPÖRBUND

BERGBY VÄGFÖRENING ÅRSMÖTE

Tisdag 31 mars kl. 18.00
 Knutpunkten, Bergby
 På agendan: Sedvanliga årsmötes-
 förhandlingar och val
 Välkomna
 Styrelsen

Installation, Service

Varför en Thermia värmepump?
 Fråga de som har en.

För fritt hembesök,
 kostnadsförslag och offert -
 kontakta Bohlins Rör

www.thermia.se

Verkstadsvägen 6, 817 40 Bergby
 Tel: 0297-101 72 • www.bohlinsror.se

Jörgen 070-357 01 66
 Mattias 070-659 36 37
 Gösta 073-847 60 55
 Stefan 073- 847 50 55

BERGBY EL

Installationer
 & Service

Gör ditt hem
 elsäkert

Använd
 ROT-avdraget

Verkstadsvägen 6, Bergby
 Tel. 070-326 18 63

E-post: bergbyel@telia.com

GLAS-SERVICE I BERGBY Viksjövägen 31

Glas för alla miljöer
 Specialiserad på bilglas
 Renoverar fönster, isolerar
 glas, speglar, altanglasning
 m m

Tidsbeställ på telefon
 0297- 105 90

Gratis lånebil medan vi ordnar rutan på din bil

Exactus Byggprojekt AB

Din snickare
 på orten –
 byggprojekt i
 stort och smått

Mikael
 070-525 27 14

Din lokala
 byggtjänst

Johnny 070-681 09 55
 Simon 072-310 42 63

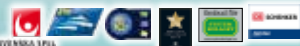
stoltbyggtjanst@gmail.com
 S. Hagstavägen 49
 817 93 Hamrångefjärden

Varmt välkommen in till oss!

Lena och Pelle med personal

ICA Öppettider:
Mån-Sönd 8-20
nära Bergby
Telefon 0297-101 05 • www.ica.se/bergby

Träffpunkt för seniorer Hamrånge

Mars 2020

Fredag 20 mars kl. 13.30

Musikcafé med Röda Korset
Durdraget underhåller * Lotterier

Tisdag 31 mars kl. 10.00-14.00

Kristers kundköp har klädförsäljning

Utställning till och med 13/3

NÖTTERSVEARNA

En kulturplats där modern teknik
och konst möts

Fika finns att köpa

Kontakta oss

Träffpunkten Vijvägen 30, Bergby Telefonnummer: 026-17 72 98
E-post: maria.palm@gavle.se, anna.osterberg@gavle.se

Välkommen!

I samarbete med

Svenska kyrkan

FORUM FÖR VISUELL PRAKTIK

Detta händer i Hamrånge församling

SÖNDAG 23 februari kl 11.00

Mässa, Österheds kapell

SÖNDAG 1 mars kl 11.00

Psalmsångsgudstjänst, Församlingshuset

Kyrkokören medverkar

Sture Larsson om gamla och nya fastepsalmer

TISDAG 3 mars kl 13.30-15.30

Bibelsamtal, Kyrkans hus

TISDAG 3 mars kl 16.30-18.30

TacoLov – skapande, kort gudstjänst och tacomidag,
Församlingshuset

SÖNDAG 8 mars kl 11.00

Sammanlyst till ekumenisk högmässa i Heliga Trefaldighets kyrka, Gävle med ärkebiskop Antje Jackelen

ONSDAG 11 mars kl 12-14

Sopplunch, Kyrkans hus

Soppa, bröd, kaffe & kaka 40 kr

”Ett halvsekel med hembygdsföreningen”.

Berit Östlund och Sture Larsson berättar om
Hamrånge hembygdsförening

SÖNDAG 15 mars kl. 11.15

Mässa, Fyren Norrsundet

TISDAG 17 mars kl 13.30-15.30

Bibelsamtal, Kyrkans hus

SÖNDAG 22 mars kl 11.00

Gudstjänst för stora & små, Församlingshuset

ONSDAG 25 mars kl 19.00

Hela Hamrånge bakar, Församlingshuset

Se också affischer och hemsidan

Musiklek, Öppnis & PilgrimsBarn
– se hemsidan för mer info.

För övriga samlingar och info om våra grupper – se
www.svenskakyrkan.se/gastrikekustenspastorat

Exp. Tel. 0297-572090

Svenska kyrkan
GÄSTRIKEKUSTENS PASTORAT

**Hamrånge
Röda Korsrets
informerar**

Fredag 6/3 kl. 13.30

Musikcafé på Solberga. Tomas Åström underhåller

Fredag 20/3 kl. 13.30

Musikcafé på Träffpunkten med Durdraget

*Alla hälsas
välkomna*

Kalendarium 21/2 - 27/3

Fredag 21 februari

Bastun öppen Åbyns byamän, Hamrångefjärden 14.00-18.00

Söndag 23 februari

Mässa Österheds kapell 11.00

Tisdag 25 februari

Slöjdcafé Hamrånge Slöjdare, Hagsta skola 14.00-17.00

Onsdag 26 februari

Sopplunch Fyren 11.30-13.30

Torsdag 27 februari

Bingo med Hamrånge PRO, Församlingshuset 14.00

Fredag 28 februari

Bastun Åbyns byamän, Hamrångefjärden öppen 14.00-18.00

Lördag 29 februari

ReDo Secondhand, Norrsundet öppet 10.00-14.00

Söndag 1 mars

Psalmsångsgudstjänst, Församlingshuset, Bergby 11.00

Tisdag 3 mars

Bibelsamtal, Kyrkans hus 12.30-15.30

TacoLov, Församlingshuset, Bergby 16.30-18.30

Möte Hamrångegruppen, Fyren 18.00

Onsdag 4 mars

Sopplunch Fyren 11.30-13.30

Fredag 6 mars

Musikcafé med Röda Korset, Solberga 13.30

Bastun Åbyns byamän, Hamrångefjärden öppen 14.00-18.00

Tisdag 10 mars

Slöjdcafé Hamrånge Slöjdare, Hagsta skola 14.00-17.00

Onsdag 11 mars

Sopplunch Fyren 11.30-13.30

Sopplunch Kyrkans Hus 12.00

Torsdag 12 mars

Bingo med Hamrånge PRO, Församlingshuset 14.00

Fredag 13 mars

Bastun Åbyns byamän, Hamrångefjärden öppen 14.00-18.00

Söndag 15 mars

Mässa Fyren 11.15

Tisdag 17 mars

Sopplunch Fyren 11.30-13.30

Bibelsamtal, Kyrkans hus 12.30-15.30

Fredag 20 mars

Musikcafé med Röda Korset, Träffpunkten 13.30

Lördag 21 mars

Bastun Åbyns byamän, Hamrångefjärden öppen 14.00-17.00

Söndag 22 mars kl 11.00

Gudstjänst för stora & små, Församlingshuset, Bergby

Tisdag 24 mars

Slöjdcafé Hamrånge Slöjdare, Hagsta skola 14.00-17.00

Årsmöte Hamrånge Slöjdare, Hagsta skola 18.00

Onsdag 25 mars

Sopplunch Fyren 11.30-13.30

Hela Hamrånge bakar, Församlingshuset, Bergby 19.00

Torsdag 26 mars

Bingo med Hamrånge PRO, Församlingshuset 14.00

Välkommen till vårens slöjdcaféer i Hagsta skola

25/2, 10/3, 24/3 kl. 14.00-17.00

ÅRSMÖTE

Hamrånge Slöjdare, Hagsta skola Tisdag 24 mars kl. 18.00

Byavakterna rapporterar:

- ... inbrott i och skadegörelse på Epa-traktor vid Näset
- ... stöld av extraljus från bil på Bergbacka
- ... uppbrutna dörrar och försök till tjuvtankning vid Lindö-vallen
- ... två utombordsmotorer och fiskeredskap stulna i Norrsundet
- ... inbrottsförsök på Lindövallen, bygel sönderkapad
- ... inbrott i källare på hyreshus i Norrsundet
- ... inbrott och vandalisering i manskapsbod i Hagalund
- ... bilruta sönderslagen på Skolgatan i Norrsundet
- ... flera bilinbrott i Totra
- ... ytterligare inbrottsförsök på Lindövallen
- ... bommen till återvinningscentralen uppbruten
- ... inbrott i husvagn i Norrsundet
- ... inbrottsförsök i teaterföreningens förråd på Ådala
- ... inbrott källarförråd Järnväsgatan och stöld av mountain bike vid samma fastighet
- ... två bilbränder i Hamrångefjärden

Torget

In Memoriam

Till minne av **Ulf Forsmark** † 2019-02-05

Ett år har nu gott av sorg och saknad och många tankar på vår son Ulf.

Mamma & Pappa med Familjer

Uppvaktning undanbedes

All eventuell uppvaktning på min födelsedag undanbedes vänligt men bestämt. Gäller alla.

Bengt Lingvall, Norrsundet

Begravningar i församlingen under januari

10/1 *Margareta Andersson, Norrsundet*

24/1 *Erik Nordin, Axmar*

Din elektriker gör
fixar det mesta åt de flesta

AXHAM

AUTOMATION AB

Elektriska Installatörsorganisationen - för er trygghet är vi medlem

0297 - 77 14 00

info@axham.se

www.axham.se